

sinde daha çok kayba uğradı? Çocuk edebiyatı, görsel-işitsel medyanın rekabetini en yoğun biçimde, geniş bir kitleyi etkilemeyi hedeflediği alanlarda yaşamıştır. Televizyon çocuk ve genç alıcılar için, yazı kültürüne girdikten, edebi sosyalizasyonu yaşadktan sonra bile, her zaman tercih edilen, başta gelen eğlence medya aracıdır.

Televizyonun birincil eğlence aracı olarak sadece medya tüketicilerini etkilediğini söyleyemeyiz. Televizyon bu işlevini kültür üretiminin başka alanlarına da yaymıştır. Televizyon, diğer araçların eğlence arzlarına büyük ölçüde malzeme, motif ve konu vermektedir. Ayrıca bunun da ötesinde diğer araçları biçim ve yapı bazında kendi arzına uymaya zorluyor. Bu yöndeki araştırmalara daha yeni yeni başlanmış olsa da (bkz. Heidtmann 1995. 1997a), televizyonun eğlendirici çocuk ve gençlik edebiyatında geniş bir biçim ve yapı değişimine neden olduğunu söylemek yanlış değildir. Bence, örneğin “Küçük Vampir” gibi bir çocuk romanı dizisi en başından beri televizyon kurallarına uyma gereğini ortaya koyuyor, yazarın bunun bilincinde olup olmamasından bağımsız olarak. Burada diğer bir konu olarak çocuk edebiyatının edebi düzeydeki değişimi de gündeme gelmektedir.

Medya Ağı İçindeki Çocuk ve Gençlik Edebiyatı

Ancak çocuk ve gençlik edebiyatının değişiminin işlevsel yönünde başka gelişmeler etkilidir. Televizyon ve/veya film endüstrisi hızla artan bir şekilde kendi eğlence arzlarını pazarlamaya gidiyorlar. Bunun yanında diğer ortamda çocuk ve gençlik edebiyatında, multimediyatik yapıdaki kitle eğlence kültürünün gücüne yenilmesi hiç de şaşırtıcı değildir. Bu durum, bana göre, çocuk ve gençlik edebiyatında işlevsel bir değişimine neden oluyor, çünkü bu bağlamda çocuk ve gençlik edebiyatında yeni işlev çeşitlerine yol açılıyor. Sözü edilen türler resimli kitaplar, çizgi romanlar ve tanıtım niteliği taşıyan kitaplar, örneğin TV dizisi, bilgisayar oyunları, bunun dışında starların ve TV sunucularının kitap serileri ve bu türden medya içi edebiyat kapsamındaki diğer ürünler. Uluslararası lisans piyasalarında bu işlev tipi için kullanılan alan terimi “TV-tie-in-novelizations” kısaca “Tie-in”lerdir. (Malaka 1996, 16)

Yani, modern eğlence araçları kitap ve/veya çocuk ve gençlik edebiyatını asla gereksiz kılmıyor. Aksine çocuk ve gençlik edebi-